

Május elseje, zöldág állítása, majális

Május elseje a fiatalság örömnépe, a májusfa állításának ideje. Forrásaink segítségével az időben egészen a XV. századig nyomozhatunk vissza, de több mint bizonyos, hogy a májusfa (zöldág) állításának szokása ennél jóval régebbi. Régen májusban a rómaiak a termékenység istennőjét, a hónapnak is nevet adó Maját ünnepelték.

A májusfa, a zöldág a természet újjászületésének, ébredésének szimbóluma, és egyben szerelmi ajánlók is.

De miért is volt szokás ezen a napon zöld ágakat rakni a kapukra?

Boldog Temesvári Pelbárt (1435 körül, †Buda 1504) obszerváns ferences, nagy híró hitszónok így ír erről: "Amint mondják, Fülöp apostol, amikor Hierapolis városába érkezett, a hitetlenek azt a házat, amelyben megszállott, faággal jelölték meg, hogy majd másnap hajnalban rátámadjanak és megölik. Reggelre azonban Isten angyala a város minden házára zöld ágat tűzött, és így szándékukban megszegyennültek".

Egy XIX. századi szokásgyűjtemény a májusfa eredetét így írja le: "Szent Jakab és Szent Fülöp midőn térítgetni jártak, útítársuk lett Valburga nevű szűz hajdon; őt ezért a pogányok tisztátalan személynek nyilvánították, s rágalmazták. A lány azonban, hogy elűzze gúnyolódásukat, elővette vándorbotját, letűzte a földbe, előtte letérdelt, imádkozott, s erre alig múlt

el egy-két óra, midőn a pogányok szeme láttára kiszökött. Ez volt Szent Jakab apostol napja virradójára. Nőtlen ifjak ez időtől ez okon szoktak magas zöld fát jó magaviseletű hajdonok ablaka előtt felállítani, mégpedig ha lehet, észrevétlenül".

E hagyomány napjainkban is él a fiatal és szerelmes legények körében (úgy látszik, ilyen legény kevés van manapság - tisztelet a kivétel -, mert május elsejének reggelén nem sok zöldágot lehetett látni a leányos házak előtt, a falu között). A legények már jó előre kinevezik a falu környéki erdőben a megfelelő fát, és május elsejére virradóra legénybarátaikkal felállítják a szeretőik háza előtt. Az udvarlási szándék komolyságát jelentette e fa fajtája, szépsége, nagysága. Régebb divat volt május elsején a szerenádnak, az éjjelzenezésnek is.

Ugyanakkor május elseje a munkásosztály, a munka nemzetközi ünnepe. Magyarországon először 1890-ben rendeztek május elsejei felvonulást Budapesten. A felvonulást követte a virslis, sörös majális. A két világháború között a munkások titokban rendeztek majálist május elsején a közeli erdőkben, s ennek emlékére a mai napig is sokféle kirándulásokat, találkozót rendeznek.

Mihály János

Becézz anyám, becézz!

Édesanyám, becézzél,
Arra kérlek, szeressél.
Mosolyoddal simogassál,
Szavaiddal nyugtatgassál.

Becézzéssel éjjel, nappal,
Öleljél át hajnallal.
Arcod fénye ékesítsen,
Egész lényed lelkesítsen.

Könnyeiddel gyógyítsál,
Karjaiddal altassál.
Tekints reám, melegítsél,
Két szemeddel napként süss!

Meleg szived boldogítson,
Erőd soha el ne hagyjon.
Érezhessem ajkad csókját,
Becézz anyám, egy életen át.

György Emöke

Látogatóban

A községbe először érkező számára nem marad rejtve az a tény, hogy Domaszék község egy fiatal település szép, rendezett házaival, portáival. Mint utóbb rájöttem, lakosai is legalább annyira kedvesek, mint környezetük.

Látogatócsoportunk a Domaszék Lakosságának Egészségesebb Életéért Alapítvány meghívására érkezett a községbe mintegy a februárban Lövétén elkezdett program folytatásaként. Célunk volt az ottani civil élet megismerése, amit a Civil Kerekasztal nevet viselő rendezvényen elénk is tártak az egyes szervezetek képviselői. Az ott hallottak alapján elmondhatom, hogy Domaszék civil szervezetei működőbbek (majdnem havi rendszerességgel szerveznek programokat az általuk megcélzott rétegeknek), számbelileg is meghaladják községünk hasonló szervezeteit. Beszámolókat és a közeljövő terveit hallottuk nőegylet, ifjúsági önkormányzat, kézműves egyesület, nagycsaládosok és iskolaalapítvány képviselőitől.

Ottlétünk alatt bepillanthattunk a község tanyavilágába (az '50-es éveket megelőzően csak effajta település volt Domaszék), megtekintettük az iskolát, óvodát, majd, mivel ott ért minket a Föld napja, fel-

ajánlottuk, és elfogadták segítségünket egy kis falutakarításhoz.

Kétségtelen, hogy a falu egyik büszkesége az Egészség Háza, amely az orvosi rendelőn kívül helyet ad edzőteremnek, és mozogni vágyó nők számára nyújt lehetőséget, teret rendszeres tornáikhoz. Az egészségügyben dolgozó lövéteiek egy kis ízelítőt is kaptak az ottani betegellátásról, az orvosi rendelő működéséről. Mi nők pedig együtt tornáztunk egy pár erősödni vágyó domaszéki hölgygel.

A fent említett alapítvány által meghirdetett rajzpályázatra - amely a lövétei iskolások számára volt kiírva - beérkezett munkákat is magunkkal vittük Domaszékra. A rajzokból nemsokára kiállítás nyílik a helyi Telcházban, kiértékelésük, elbírálásuk után díjban részesítik az arra érdemes munkák alkotóit. A díjazás Lövétén történik majd május végén, amikor a közös program záróakkordjaként a Domaszék Lakosságának Egészségesebb Életéért Alapítvány képviselőit ismét községünkben köszönhetjük.

Mag Ottilia

A szentkeresztbányai kórházról

Több alkalommal most már, Székelyudvarhelyre vagy akár Csíkszeredába utazva vagy éppen onnan visszajövet, tervezgettem, hogy rászánok bár egy fél órát, és szétnézek a szentkeresztbányai kórházban. Mint ismeretes, az utóbbi pár év alatt különböző "változásokon" esett át ez az egészségügyi intézmény, mely még a mi emlékezetünkben is a vidék egészségügyi ápolásra szoruló embereinek igényeit jól vagy kevésbé jól kielégítette.

Ha csupán az épületek szűk kis térségét nézzük, igazán megállapíthatjuk, hogy ez a kórház tulajdonképpen egy nagyon kellemes környezettel rendelkezik. Körülötte fenyőfák és viszonylag tiszta levegő. Hosszan járva az összes kórtermet, illetve a betegek és a személyzet mosdóhelyiségeit, a fürdőket, az illemhelyeket, raktárokat, azt tapasztaltam, hogy ténylegesen jó irányú változásokon ment át az épület állapota. Több kórteremben ablakokat cseréltek, a mosdó-, fürdő- és illemhelyeket korszerűsítették, nem beszélve arról, hogy az épületek teljes fűtési rendszerét újraserelték mind a Homoród menti falvak és Szentegyházi Tanács anyagi támogatásával (itt értem a magánszemélyeket és különböző vállalkozókat), mind pedig önkéntesek munkájával - meséli mindezeket Icu főnővér.

A konyhát is meglátogattuk: itt még nagyon sok tennivaló volna ahhoz, hogy korszerűnek lehessen ne-

vezni, bár véleményem szerint nagy fontossággal bír egy kórház konyhájának korszerűsége, higiéniája is, sőt.

Mindezek után megállapíthatom, hogy a korszerűsítések ellenére alig van néhány öreg beteg néni és bácsi a belgyógyászatban, a szülészeti osztály üresen áll, vagy nagyon-nagyon ritkán veszi valaki igénybe, a gyerekosztályon kong a kórterem, és a röntgenosztályon nincs program, ugyanis a szakorvosi felügyeletet a környék háziorvosai és asszisztensei végzik el - meséli a főnővér. Egy kórház jó működéséhez nemcsak az épület külső és belső jó állapota szükséges, hanem talán annál sokkal fontosabb a szakorvosi ellátás. Reményem, miszerint mindnyájan úgy gondoljuk, hogy ebben kellene lépni és tenni (lépnünk és tennünk) valamit.

Úgy érzem, hogyha a pillanatnyi megítéléseinket osztályoznánk, akkor naponta kisebb-nagyobb eltéréseket mutatnának, vagyis az abszolút igazság az, amit abban a pillanatban érzékelünk, tapasztalunk.

Ezúton köszönetemet szeretném kifejezni minden egyes lövétei lakosnak és vállalkozónak, hogy szívügyének tekintette térségünk egyetlen kórházának jövőjét, és önzetlenül kisebb vagy nagyobb anyagi támogatásban részesítette őket.

Lázár Zoltán, polgármester

"Kis kacsóid összetéve szépen, Imádkozzál, édes gyermekem!"

Sokat hangoztatjuk, hogy anyanyelvünk mellett van még egy anyanyelvünk, ami nem más, mint a "zenei anyanyelvünk"- vagyis népdalaink, amelyekben kifejezzük örömeinket, bánatainkat, érzelmeinket. Ezek szájról szájra terjednek, egymástól tanuljuk, nemzedékről nemzedékre átadjuk, de természetesen lejegyzett formában is megvannak. Gondolom, nem sértek senkit, ha imádságainkat is egyféle "anyanyelvként" nevezem meg, hiszen, ahogy a kisgyerek kezd beszélni, az egyszerű kis szavai között már ott van a "Márja, Márja" szó, és, ha szülei, nagyszülei vallásosak, akkor már összecsapja kis kacsóit, ha megszólal a harangszó.

Nem titok, hogy a világ nagyot változott, és ez a változás nagyon sokszor háttérbe szorítja a hitet, az imádságos életet, de hazugság, ha azt mondjuk, nincs idő az imádságra. Újból őseink vallásos életére, erős hitére kell visszagondolnunk, ha meg akarjuk magyarázni, hogy azokban az inséges, nehéz, háborúkkal-fogságokkal teli időkben miként tudtak megmaradni vallásukban, székelységükben. Katonáink imádkoztak saját életükért és az otthonmaradottakért, az otthoniak minden nap térdre hullva imádkoztak az édesapákért, testvérekért, hogy hazasígytse az Isten. Az itthoniaknak is egyféle háború volt, mert a dolgos - munkás kezek nem voltak itthon, és bizony anyáink, nagyszüleink tartották fenn a családot, szinte semmiből. A vigasztalást, a reményt csak az imádság jelentette. A rózsafüzér mindig kéznél volt, és a ragyogó gyöngyszemek bizonyították, hogy napjában többször át-morzsolták őket, nem porosodtak meg a szemek. Ott lógott az édesapák kezében is az olvasó, amikor szenezni jártak, vagy ökrökkel mentek az erdőre fáért a nehéz telekben. Ott volt az édesanyák, nagymamák csuklójára tekerve a szent olvasó, amikor a felpakolt tarisznya kötelét fogták egyik kezükkel, és a másikkal vitték a kantáros fazekat erdőre, mezőre. Amikor az erdőn dolgoztak, szürkületkor mindig láttuk, hogy édesanyánk fel-alá járkál a bokrok között, és imádkozza a rózsafüzért.

Tanult orvosok mondják, hogy annak a betegnek, amelyik vallásos, imádságos életet él, sokkal nagyobb a türelme úgy a betegsége, mint az őt körülvevők iránt, ez befolyásolja a gyógyulását is, és egyáltalán nem mosolyogják meg az ilyen imádkozó embert.

Olyan beteg is van, aki a kórházban meglátja a sokféle bajt, és sorban imádkozik a doktorokért, a takarítónőkért, a fűrésztő nővérért, a konyhásokért, vagyis mindenkiért.

Ha az édesapa-édesanya nem felejt el az imádságot, akkor a gyermekek is követik a példát, és felnőtt korukban sem felejtik el. Abban a családban, ahová meghívják a jó Istent, kevesebb a veszekedés, nagyobb a türelem, a gyermekek a jót látják, és azt viszik magukkal az életbe. Hányszor elhangzik, hogy vigyázzunk mi, felnőttek, mert a gyermek mindent

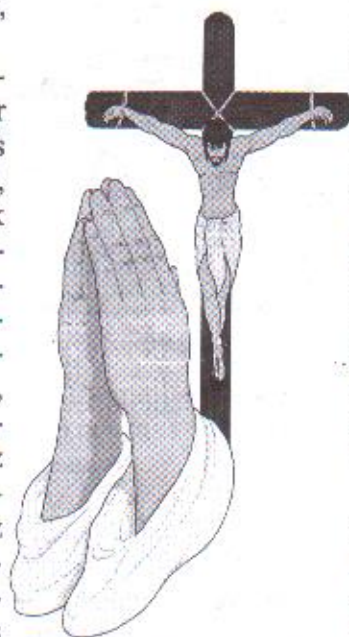
észrevesz. Történt egy családban, hogy a szülők összeszólalkoztak, és veszekedés közben azt vették észre, hogy a kis gyermek fel akar mászni az ágyra. Amikor megkérdezték, hogy mit akar, azt felelte: befelé akarom fordítani a szentképet, hogy Jézuska ne hallja a ti veszekedéseket.

Hit és imádság nélkül nem élhet senki! Érettünk imádkoztak nagyszüleink, szüleink! És, ha modern világunkban mi nem imádkozunk, akkor ki fog a mi gyermekeinkért imádkozni, ki fogja mondani, melyik a jó út, ha még mi sem tudjuk?

Milyen testi-lelki védelem annak a családnak, ahol az útrakelőt így eresztik el útjára (iskolába, külföldi munkára): "Isten segítsen, vigyázz magadra, te is kérjed Isten segítségét, mi is imádkozunk érted!".

A szentmise láncja soha nem szakad meg a földön, mert minden percben valamelyik világrészen végzik azt. Őseink csuklójukra kötötték a szent olvasót, nagyszüleinktől átvették szüleink. Vajon mi méltó utódok leszünk-e arra, hogy ne szakadjon meg az imádság láncja, és át tudjuk-e adni gyermekeinknek az imádság fonálát? Ha igen, ha sikerült átadni az imádságos lelkületet, akkor, ha jön az életben a testi betegség, jobban fogják viselni azt, mert mentve vannak a lelki betegségtől.

Kapcsolódjunk be minél többen a szentségimádságba, a rózsafüzérmondásba, vigyük ősi hittet, bizalommal panaszainkat, kéréseinket a csiksomlyói Szűzanya elé, kérve pártfogását. És ne hagyatkozzunk arra, hogy most nincs időnk imádkozni, majd ha megvénülünk, akkor több időnk lesz! Mert a számadás jöhet több év múlva vagy pár nap múlva, vagy az is lehet, itt van az az óra, és akkor hogyan állunk a jó Isten elé.

Jeles elődeink

Homoródlövétei Mihály Dénes (1894-1953)

Mihály Dénes tudós, feltaláló, fizikus, a "televízió európai atyja" Gödöllőn született 1894. július 7-én. Édesapja homoródlövétei Dr. Mihály József orvos, tanár, műfordító, édesanyja csíkszentkirályi Ambrus Mária volt. Kisgyerekként még nem az elektronika bűvkörében élt, érdeklődését sokkal inkább a motorok szerkezete és működése kötötte le olyannyira, hogy már tizenhat esztendősen, középiskolás korában könyvei jelentek meg az automobilról és a motorkerékpárokról, amelyek több kiadást is megértek. Érdeklődése azonban a távolbalítás területére is kiterjedt (már 1917-ben két szabadalmat jelentett be a távolbalítás területén.). A mai budapesti Vörösmarty Mihály Gimnáziumban tanult, majd a Műegyetemre iratkozott be, ott szerzett gépészmérnöki oklevelet. Az egyetem elvégzése után a Telefonyárban kezdte meg a távolbalítással kapcsolatos kísérleteit. Legelső távolbalító elgondolása az 1919-ben megszületett telehor volt, egy szelencellával és húros oszcillográffal működő szerkezet, mely már akkor alkalmas volt állóképek közvetítésére több kilométeres távolságra.

Egyik legjelentősebb találmányával, a projectophonnal 1922-ben jelentkezett, mellyel a hangosfilm területén nyert a későbbiekben elismerést (tökéletesítette a hangrögzítést, és javította a hangminőséget). Találmányait azonban akkor nem találták sem olyan fontosnak, sem olyan hasznosnak, hogy további kísérleteihez támogatást adjanak. 1924-ben Berlinben megjelent Az elektromos távolbalítás és a Telehor című könyve, amellyel olyan sikert aratott, hogy följánlották neki a német posta AEG (Allgemeine Elektrizitäts Gesellschaft) kísérleti állomását munkájának folytatásához. A meghívást elfogadva itt folytatta kutatásait az állóképek, majd később a mozgóképek átvitelére vonatkozóan. 1929. március 8-án pedig a világon először neki sikerült - a 175,4 méteres hullámhosszon - mozgó televíziós közvetítést adnia. A rá következő évben televíziós készülékek gyártására vállalatot alapított TELEHOR AG néven.

Mihály Dénes

1933-ban E. H. Traub fizikussal együttműködve már egy korszerűbb televíziós készüléket mutathatott be, amelyet maga még tovább tökéletesített. Ez volt az a képét 240 sorra (!) felbontó televíziós készülék, melynek képét akár 2,5 x 3 méteres nagyságban is ki lehetett vetíteni. 1935-ben fejlesztette ki E. H. Traub fizikussal a Mihály-Traub-féle forgótükrös vevőkészüléket.

Nevéhez sok más elektronikai jellegű találmány sikere is fűződik (pl. a phonokerék megalkotásával sikerült megoldania a kép és a hang szinkronját). Az ő irányításával készült el itthon 1936 őszén az első zárt láncú televíziós közvetítés a Gellért Szállóban, ahol mintegy 30 méteres távolságra közvetítettek televíziós képet. Az akkori felszerelés ma is megtalálható a Műszaki Egyetemen. Mihály Dénes munkája a filmművészetre is kihatott, mivel a televíziós képkompozíció a kamaradrámákhoz is utat nyitott,

ami főleg az ötvenes évek végén és a hatvanas évek elején érezte stílusformáló hatását.

A sikeres tudós magánélete, egyéni sorsa szomorú volt. Anyagi gondokkal küzdött. Magyarországon 1940. november 23-án járt utoljára, amikor édesanyja temetésére jött haza az óhazába. Ekkor közölte, hogy szeretne hazatérni, s ha egyetemi katedrát kap, akkor végleg itthon telepedik le. Sajnos a magyar kormányzat nem ismerte fel Mihály Dénes értékét. Visszatérve Berlinbe, Hitler uralma alatt koncentrációs táborba került, mert üldözötteket bújtatott. Házasága gyermektelen maradt, amit sohasem tudott feldolgozni. Élete végén betegen is, de dolgozott tovább. Süketnémák számára ábécé kidolgozásán munkálkodott. A táborban szerzett tuberkulózis okozta halálát 1953. augusztus 29-én, Nyugat-Berlinben. Emlékére a Pest megyei Diósdon a Rádió és Televízió Múzeumának épülete előtti parkban kopjafát állítottak.

a televízió őse a telehor

(Felhasznált irodalom: Rádiótechnika Évkönyv 1973., Péter László: Magyar értékek - magyar érdekességek, 1975., Cúth János: A magyarságtudat kézikönyve, 1999.)

Réka és a Kákvirág

Réka nagyon vágyott egy székelyruhára, mivel nővérei a Kákvirág együttesben szerepelnek, és nekik már van székelyruhájuk. Az idén húsvétra ő is megkapta a székelyruhát. Vasárnap fel is vette a kicsi misére, és, habár nem szerepelt a színpadon, mert ő még ovis, mégis felvette húsvéthétfőn is a Kákvirág műsorára a nővéreivel együtt.

A műsor előtti félórában odavezettem Rékát a nagyokhoz (IV., V., VI., VIII. oszt.), mert kedvesek ők nekem mindnyájan, hiszen ők azok, akik nemcsak táncolni tudnak, de maholnap meg is varrják a székelyruhát maguknak. Ott találkoztunk a táncmesterrel, a kultúrigazgatóval, na meg még a polgármesterrel is. Mindeniktől megkérdeztük, hogy felveszik-e Rékát a táncsoportba, ha majd odanő.

A válasz kedvező volt, öröm volt hallani Rékának, mert "persze, sőt, igen" válaszok hangzottak el. Viszszamentünk a szüleihez, és azt kérdezi a nagymamája:

- Hol voltál Réka?
- Ági nénivel feliratkoztam a táncsoportba Ernő bácsihoz.
- Mikor kell próbára menned? - kérdezi a keresztanyja az előző padosorból.
- Hát, KÉT ÉV múlva! - feleli őszinte örömmel Réka.

Ui. A jó Isten és a Kisasszonyunk Mária tartsa meg a Kákvirág együttest, hogy még sokáig gyönyörködhessünk bennük gyermekeink énekein, táncain és vi-seletén keresztül.

Fazakas Mártonné András Ágnes

Az éltető víz

A víznek és más iható folyadékoknak szerencsére nem vagyunk szükében, mégis jellemző, hogy túlságosan keveset iszunk. A felnőtt ember napi folyadék-szükséglete körülbelül két és fél liter.

A víz teszi folyékonnyá testnedveinket, ásványi anyagokat, vitaminokat szállít a vér és a nyirokfolyadékok révén a sejtekhez. Részt vesz a kiválasztásban, salakanyagok, bomlástermékek hagyják el szervezetünket a vizeleten keresztül. A kiválasztásért felelős vesén naponta összesen 1700 liter vér áramlik át.

Verejtékezés közben folyadék párolog el a bőrünkről. Az egészséges felnőtt napi folyadékvesztése 2-3 liter. Láz, hasmenés, kemény munka, sportolás vagy nagy meleg esetén akár duplájára is növekedhet a folyadék-szükséglet. Ha a folyadék-utánpótlás akadódik, nem képes rendszeresen működni a vese. Testünkben felszaporodnak a bomlástermékek, s szélsőséges esetben akár mérgezéses tünetek is jelentkezhetnek. A vér besűrűsödése miatt keringési zavarok léphetnek fel: fáradtnak, álmosnak érezzük magunkat. Ha a vízhiány állandósul, vesekő, illetve vesegyulladás alakul ki. Ez szerencsére ritkán következik be, mert szomjúságérzetünk időben jelzi, hogy utánpótlásról kell gondoskodni. A szomjúságérzet azonban már vészjelzés. Azt jelzi, hogy a vér sókoncentrációja már megemelkedett. Az ivás ideiglenesen az éhségérzetet is csökkenti, mert megtelik a gyomor. Ezért helyesebb, ha gyermeknek nem evés előtt, hanem evés közben vagy utána adunk bőséges innivalót.

Aki fogyókúrázik, annak a szokásosnál is több folyadékot kell innia, napi 3-4 litert.

Bizonyos életkorban és szoptatás, illetve várandóság idején fokozottabb testünk folyadékigénye.

Mit és mennyit igyunk?

A legegészségesebb innivaló az ásványvíz. Kalória-mentes, kiváló szomjoltó, és ásványi anyagokat is tar-

talmaz. Ez utóbbi különösen akkor fontos, amikor sokat izzadunk, például nyáron. Előfordul, hogy valaki nem szívesen iszik ásványvizet, ilyenkor természetesen más is megteszi, például limonádé stb.

A felnőttek kedvelt italai - a kávé s a tea - ugyan-csak alkalmasak szomjoltásra, de sajnos káros anyagokat is tartalmaznak, ezért megterhelik a kiválasztó rendszert. Ráadásul akadályozzák az ásványi anyagok beépülését szervezetünkbe. Ezért semmiképpen se jelentsék legfőbb folyadékforrásunkat!

Más a helyzet a gyógynövényekből készített teákkal (kamilla, édeskömény, babateák stb.), amiket nyugodtan fogyaszthatunk.

Alkoholtartalmú italokkal sem lehet a valódi szomjúságot csillapítani, mert az alkohol megzavarja a szervezet vízháztartását.

Mit igyanak a gyerekek?

Kávét, teát és alkoholt tartalmazó italokat semmiképpen sem. Számukra a legjobb szomjoltó az édesített gyümölcs- vagy gyógynövénytea.

A gyümölcsleveket hígított formában ajánljuk, mivel igen kalóriadúsak, és cukortartalmuk igen magas. Mindez szénsavas üdítő italokra, kólára is igaz.

Életkor - Összes folyadékbevitel ml/nap

Csecsemők 0-4 hónapos	780 ml
Csecsemők 4-12 hónapos	1000 ml
Gyerekek 1-4 éves korig	1550 ml
Gyerekek 4-7 éves korig	1900 ml
Gyerekek 7-10 éves korig	2000 ml
Gyerekek 10-13 éves korig	2200 ml
Gyerekek 13-15 éves korig	2400 ml
Serdülők 15-19 éves korig	2700 ml
Felnőttek	2000-2400 ml
Várandósok	2500 ml
Szoptatás alatt	3200 ml

Szülőfalunkat képviseltük...

Hála Istennek egy eseményekben gazdag április végét és május elejét érhattünk meg.

Április 22-én a Lovétei Fúvós Zenekar Gyergyóremetén szerepelt, ahol az ök zenéjükre vonult fel a papság egy aranymiséjét ünneplő pap bácsi tiszteletére. A falu apraja és nagya is az ök indulóikra vonult a szentmisére, majd egy ifjúsági néptáncfalókozó megnyitóján fújták énekeiket.

Április 27-én 13 tanuló vett részt Oroszhegyen a II. Népdal- és Néptáncfesztiválon, ahol vidékünk népdalait énekelték. Tanulóink- Egyed Janka, Ladó Ildikó, András Róbert, György Krisztina, Orbán Szilárd, Egyed Réka, Deac Erzsébet, András Andrea, Mihály Andrea, Silye Ákos, Silye Szidónia, Orbán Magdolna, Mihály Zsanett - megállták a helyüket, és 56 versenyző közül Egyed Réka I. díjat, András Andrea pedig III. díjat kapott.

Április 28-án két autóbusz indult ugyanabban az időben. Az egyik Székelyudvarhelyre, ahol a Lovétei Egyházi Kórus a székelyudvarhelyi kerülethez tartozó egyházak kórustalálkozóján vett részt. Örvendetes dolog, hogy az egyik legnépesebb kórus még mindig a lovétei. A sorrend úgy hozta, hogy Lovéte volt az első fellépő. Isten dicsőségére énekelni nemes feladat, ilyenkor együtt do-

bolg a több mint 500 énekes szíve.

A másik autóbusz Oroszhegyre vitte a Kákvirág III-IV. osztályos néptáncsoportját, ahol a lovétei Székely Mózes Általános Iskolát képviselték. 12 gyermekcsoport mutatta be táncudását, majd a közös ebéden és utána egymással ismerkedhettek gyermekeink, együtt táncolhattak a tánc házi muzsikára.

Így ért véget április hónap, és figyelmünk azonnal május 6- ra terelődött, amikor közösen köszöntöttük a világ legdrágább asszonyait, az édesanyákat. Az édesanya szó szókincsünk egyik legdrágább szava, ebben benne van a törődés, jóság, szeretet, féltő gondoskodás, aggodalom, együttérzés, család, összetartás...és sorolhatnánk tovább.

Isten éltesen minden édesanyát, hogy irányítsák, terelgessék a családot a tiszta, becsületes úton.

Köszönetünket fejezzük ki nevelőinknek, akik gyermekeinket tanítják, megköszönjük a kedves szülőknek, hogy engedik gyermekeiket bekapcsolódni a közös programokba, öltöztetik őket őseink népviseletébe. Így jogosan mondhatjuk el, hogy Lovétét képviseljük, közösen.

Lázár Béla

Kisiskoláskor

Ezt az életszakaszt - a 6-10 éves korig terjedő időszakot - a gyermek iskolába kerülése határolja el az óvodáskortól. Ugyanakkor a gyermek testileg is, pszichikusan is jelentős változáson megy át. A hatodik év körül zajlik le az első alakváltozás időszaka. A gyermek rohamosan nő, amellet törzsének henger alakú formája megváltozik, a váll szélesebbé fejlődik, mint a medence, a hát élettani görbületei kialakulnak. Az egész test elveszti gömbölyded puhaságát, kirajzolódik az izomzat, megváltozik az arckifejezés, a finomabb kézmozgások megszerendeződnek: ennek nagy szerepe van az írástanulásban. Erre az időre esik a fogváltás.

A gyermek magatartását már nem annyira érzelmei, mint gondolkodása és akarata irányítja: teljes figyelmével a külvilág felé fordul, a világ dolgai most már saját személyétől függetlenül is érdeklik, szemben az óvodáskorral, amikor a gyermek nagyjából csak önkéntelen figyelemre volt képes, arra figyelt fel, ami érdeklődését felkeltette. A kisiskolás korú gyermek már arra is tud figyelni szándékosan - bizonyos ideig -, ami nem érdekli különösebben. A rendszeres tanulást lehetővé teszi a tudatos bevésés képessége, ami ugyancsak ettől kezdve alakul ki. Tanulásban eleinte főként mechanikus emlékeztetere támaszkodik, később értelem szerű emlékeztete is egyre nagyobb szerephez jut. Ennek köre úgy bővül, ahogy a gyermek egyre tágabb ismeretkörbe tudja beilleszteni az ismeretet. Kilencéves kora körül kifelé forduló érdeklődése, osztályozási képessége - és persze birtokvágya - nagyon kedvez a rendszeres gyűjtések (címke, bélyeg, képeslap stb.) megindulásának. Mindez

konkrét, képszerű formában játszódik le: a kisiskolás korú gyermek gondolkodása még erősen szemlélethez kötött. Az elvont gondolkodás hiánya okozza, hogy a tanult szöveget még nemigen tudja értelem szerint tagolni. A korszak vége felé erősen fejlődik kritikai érzéke, de kritikájának éle még nem irányul a felnőttek felé.

Mozgásszükséglete még mindig igen nagy. A szerepjátékokat egyre inkább felváltják a szabályjátékok: sport-szerű vagy teljesen a sport képét öltő játékok a szabadban, társasjátékok a szobában. A 6-10 éves gyerekek nagyon szeretnek barkácsolni, határozott, képességeiket meghaladó célkitűzésekkel.

Ebben a korban a gyermek társas kapcsolatai erősen tárgulnak. Szülei ugyan még mindig fontosak számára, de sokkal függetlenebb tőlük, mint az előző korszakban, vannak már barátai. Erkölcsi ítélőképessége még nem fejlett, valamely tett jóságának vagy rosszaságának megítélésénél csupán az eredményt nézi (az okozott kárt vagy hasznot), a szándékot nem veszi figyelembe. Ezzel szemben már határozott követelése van önmagával szemben, van egy mérték, amihez önmagát méri, ez tulajdonképpen igény szerinti, ami viszont nem haladhatja meg a gyermek képességeit (ennek veszélyeit Vekerdí Tamás is hangsúlyozza). Az elfogadott mérték megszabja a gyermek viselkedését, és jó irányú fejlődés esetén ébren tartja felelősségérzetét. Ez a felelősségérzet, amely a játék keretében és rövid ideig tartó megbízások során már az óvodás korú gyermeknél is érvényesült, az egész iskoláskorra rányomja bélyegét.

András Magdolna óvónő

Iskolai hírek

Április 26-án a Kápolnáson megrendezett szavalóversenyen iskolánkat is képviselte öt tanuló (György Antónia, Lázár Emőke, Orbán Magdolna, Korodi Szende, Márton Emőke), akik szépen meg is állták a helyüket, ugyanis négyük díjjal tért haza. A két ötödikes tanuló, György Antónia és Lázár Emőke I. helyezést ért el. A hatodikos Orbán Magdolna a III. helyezést tudhatja magáénak. A VII- es korosztályban a résztvevők kevés létszáma miatt csak egy díjat osztottak ki, ennek boldog tulajdonosa Márton Emőke.

Ha egy kis késéssel is, de lezajlott május 11-én a 2007-es föld napi verseny, amely rendezvényen öt csapat tanulói mérhették össze tudásukat. A csapat nevei is beszélő elnevezések: Békucok, Delfinek, Kigyók, Musztángok, Oroszlánok. A verseny idei témája: Folyóvizeink vizsgálata.

A vetélkedő végeredménye két részjegyből állt össze: dolgozatot kellett írniuk, ehhez járult a kiadott anyagrészt alapján lezajló verseny. Érdekesség, hogy minden csapatnak mikro-vízierőművet kellett készítenie, el is készültek a pályamunkák, a remekművek. És még madáretetőt is készíthetett az, aki akart! Ilyen is akadt szerencsére.

És most lássuk a győzteseket! I. díjas lett az Oroszlánok csapata, néhány VII. A-s lányt és fiút magába foglaló csapat, II. az V-es tanulók egyik csapata, a Musztángok elnevezésű, az utolsó dobogós hely pedig néhány VI. A-s lányé, a Delfineké.

Gratulálunk nekik, reméljük, a jövőbeni versenyeken is ilyen ügyesek és talpraesettek lesznek!

Tavasszal

Zöld rügyek jelennek meg fák ágain,
napsugarak érkeznek a szelek szárnyain.
Ők keltik életre a zöld rügyeket,
ők segítik kizöldülni a füveket.

Madarak érkeznek virágzó fákra,
fészkeket raknak minden fágra.
A medve is felébred téli álmából,
virág pattan ki minden fa ágából.

Érkezik a gólya hazafelé,
verebek szállnak a fészke mellé.
Az emberek ezt mondják szavakkal:
De szép az élet tavasszal!

Luncz Timea és
Lukács Abigél-Boglárka,
IV. A osztály

Időjósló rigmusok

Május 12., 13., 14.
Pongrác, Szervác, Bonifác

Ezeken a napokon a meleg, tavaszi időjárás hirtelen hidegre fordul, sőt fagy is jelentkezhethet. Ekkor gyakran lefagynak a fiatal szőlőhajtások. Ezért is nevezik e három napot a fagyosszentek napjának.

- Sok bort hoz a három ác, ha felhőt egyikén se látsz.
- Májusi eső aranyat ér.
- Ha száraz a május, száraz lesz az egész év is.
- Ha Orbán nevet, a szőlő sír.

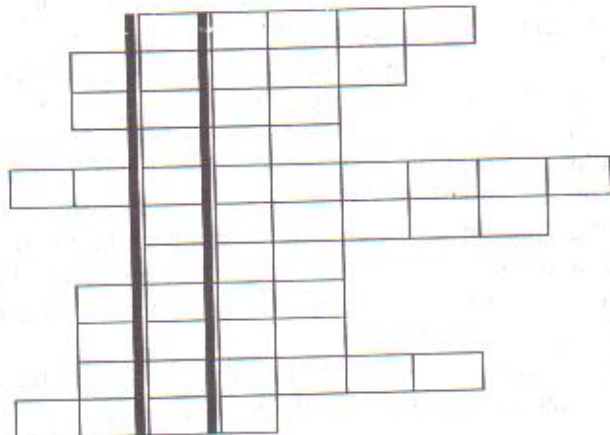
Május

Mint fénylő csillag az égen,
Úgy tündökölsz minden évben.

Mézillattal elárasztol,
Sok szép színed elvarázsol.

Rejtvény

1. A béka ellensége
2. Az asztalos szerszáma
3. A kevesebb ellentéte
4. Égitest
5. Öreg, idős másképpen
6. Angolul-sárga
7. Ige is lehet, vagy egy épület
8. A Tibor beceneve
9. Az erre ellentéte
10. Virág- és keresztnév
11. Itt a mese...

Tisztelt szemetelő falustársunk!!!

Ön - igen tisztelt szemetelő- április 22-én (vasárnap) hajnalban volt szíves a Kis-Homoródba önteni azt a szemetet, amelynek az elszállítása már rég megoldott. Ha nem tudta volna, falunkban rendszeresen hordják a szemetet, így az Ön szemetét is potom pénzért elszállítják, Önnek csak az a dolga, hogy a kijelölt gyűjtőhelyre vigye. Ami történetesen NEM A PATAK MEDRE !!! Valószínűnek tartom, hogy Ön is becsméri a Polgármesteri Hivatalt, a Helyi Tanácsot vagy a polgármestert, amiért szemetes a falu vagy a patak, holott éppen Ön az, aki fáradhatatlanul munkálkodik azon, hogy szemetben ne legyen hiány a közterületen és a patakban.

Föld napi rajzkiállítás - 2005; Mihály Tünde rajza

Köztudott, hogy megnőtt azoknak a termékeknek a száma, amiket használat után vagy a csomagolása folytán nem tudunk sem felhasználni, sem értékesíteni. Bár falun ennek az a megoldása, hogy elégetjük. De aki mégsem hajlandó a szemetét elégetni, az gyűjtse össze zsákba vagy dobozba, és a kijelölt napon vigye a gyűjtőhelyre. Olyan nagy dolog ez ?? Felhívom a figyelmét kedves szemetelő, hogy az Ön által befizetett adónak (már ha befizette) jelentős részét kénytelen arra költeni a Polgármesteri Hivatal, hogy tisztán tartsa az utat, utcákat, patakmedret stb. Gondolja el, hogy mekkora pénzösszegbe kerül minden szemétygyűjtési napon 6-7 alkalommal fordulni a hivatal traktorával, minden alkalommal tele szemetes zsákokkal. Egyrészt üzemanyagköltség, másrészt azokat a személyeket is fizetni kell, akik a mi szeme-

tünket felrakják az utánfutóra, majd leírítik azt. Igaz, Önt ez nem zaklatja fel, hiszen az Ön szemetével a Kis - Homoród foglalkozik, függetlenül attól, hogy mekkora a vízállás.

Tisztelettel kérem, hogy, ha lehet, a jövőben tegyen úgy, mint bármelyik másik lövétei lakos, bízva a szeméthordást a megfelelő emberekre, és ne a patakra. Ha pedig mégis inkább a jól bevált "patak módszert" választja, miután beledobta, kérem, azonnal szóljon annak, akinek a háza előtt bedobta szemetét, hogy, ha ideje engedi, és nem akarja, hogy hetekig díszeljen a portája előtt, szedje ki, és vigye be az udvarára. Igen kedves szemetelő, erre is volt már példa.

Különböen érdekes összetétele volt a csomagnak. Szegényebb országokban felérne egy karácsonyi ajándékosomaggal. Ne vegye zokon a kissé nyers hangvételt, valószínű, hogy, ha "élőben" mondtam vagy mondtuk volna, még keményebb lett volna.

Tisztelettel: Török Sándor
Önkormányzati képviselő

Anyakönyvi hírek 2007. április

- Születések száma: 1
GYÖRGY BETTINA

- Házasságkötések száma: 2
NYESZTER ALBERT és FORGÁCS
ERZSÉBET
FORGÁCS ISTVÁN és MAJLÁT
ILDIKÓ

- Öszinte részvétünket fejezzük ki az áprilisban elhunyt lakosok hozzátartozóinak.
SORBÁN JÓZSEF
STÉLIK FERENCZ
LÁZÁR ANA
BÁLINT FERENCZ
TRINFULY ANDRÁS
ORBÁN DANIEL

Kiadja a LÖVÉTEI IFJAK EGYESÜLETE
a Lövéte Közbirtokossága,
a Select Mellemplast
és Lövéte Község Helyi Tanácsának
támogatásával

A szerkesztőség elérhetősége:
Lövéte Községi Könyvtár, Tel. 0266-220806
loveteikialto@freemail.hu

Készült a ROTAPRINT nyomdájában
Szentegyháza, József Attila u. 3/b
tel.: 0266-247836